

PhDr. Tomáš Murár, Ph.D.

kontakt:

murar@udu.cas.cz; T +420 221 183 511

pozice:

vědecký pracovník [Oddělení historiografie a teorie umění](#)

zaměstnání:

od 2024 – Ústav filosofie a religionistiky FFUK
2018–2023 – Ústav pro dějiny umění FFUK
od 2018 – Ústav dějin umění, AV ČR, v. v. i.
2016–2017 – NPÚ ÚOP středních Čech, Odd. evidence movitých památek

studium:

2016 – 2019 – Dějiny umění, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova, Praha (Ph.D.)
2016 – Dějiny umění, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova, Praha (PhDr.)
2013–2016 – Dějiny umění, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova, Praha (Mgr.)
2010–2013 – Dějiny umění, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova, Praha (Bc.)

odborné pobyt a stáže:

2022 – měsíční pobyt na Univerzitě ve Vídni, AKTION ČR – Rakousko
2018 – měsíční výzkumný pobyt v rámci doktorského studia, Institut für Kunstgeschichte, Universität Wien, Vídeň
2015–2016 – semestrální studijní pobyt v rámci magisterského studia, Institut für Kunstgeschichte, Universität Wien, Vídeň
2013 – semestrální studijní pobyt v rámci magisterského studia, School of Art and Art History, University of Iowa, Iowa City

účast v grantových projektech:

od 2024 – Jazyk, obraz gesto: podoby diskurzivity (Univerzitní výzkumná centra, Ústav filosofie religionistiky FFUK)
od 2024 – Za hranice bezpečnosti: role konfliktu v posilování odolnosti (Operační program Jan Amos Komenský, Ústav filosofie a religionistiky FFUK)
2020–2021 – Vídeňská škola dějin umění a umění Michelangela Buonarrotiho: Max Dvořák a jeho žáci Jaromír Pečírka, Charles de Tolnay, Hans Sedlmayr (Program podpory perspektivních lidských zdrojů – postdoktorandů na Ústavu dějin umění AV ČR, v.v.i.) – řešitel
2018–2023 – Kreativita a adaptabilita jako předpoklad úspěchu Evropy v propojeném světě (CZ.02.1.01/0.0/0.0/16_019/0000734) – doktorand
2018–2019 – Krásný Dvůr v kontextu evropských krajinářských parků (GA ČR 18-073665) – pomocný asistent
2017–2018 – Vojtěch Birnbaum a jeho škola. Výzkum počátků českých moderních dějin a teorie umění 20. století (FF/VG/2017/28) – řešitel

účast na konferencích:

2024 – Deutscher Kongress für Kunstgeschichte, Erlangen
2023 – Zachování paměti, Praha
2023 – Art History and Its Institutions in the Austro Hungarian Empire, Krakow
2023 – The Influence of the Vienna School of Art History III, Praha
2023 – Collegium historiae artium, Praha
2022 – Dílo a proměna myšlení v české kultuře 19. století, Plzeň
2021 – Contro l'Identità? Discorsi della storia dell' arte e cultura visiva in Italia, Florencie
2021 – Collegium historiae artium, Praha
2021 – The Influence of the Vienna School of Art History II, Praha
2020 – Současný stav bádání, Olomouc
2020 – Collegium historiae artium, Praha
2019 – Kolokvium k 85. výročí úmrtí Karla Chytila, Praha
2019 – The Influence of the Vienna School of Art History before and after 1918, Praha
2019 – Forme(s) / Formalisme, Lausanne
2019 – Styl a poetika. Historie, teorie, aplikace, Praha
2018 – Pohanství v myšlení, umění a literatuře přelomu 19. a 20. století, Praha
2018 – HERA Early Career Research Event, Smolenice
2017 – Sokol a umění, Praha
2017 – Collegium historiae artium, Praha
2017 – Vojtěch Birnbaum: Princip umění, Praha
2016 – Diskontinuity ve vědě, umění a zkušenosti, Praha

2016 – Institut für die Erforschung der Frühen Neuzeit, Vídeň
2015 – Paragone 2015. O Cenu profesora Milana Tognera, Brno
2015 – Übertragende Lektüren / Translating – Transfering Readings, Praha
2014 – Ars Linearis V, Praha
2014 – Klub Za starou Prahu, Praha

kurátorské projekty a další odborná či umělecká činnost:

2023 – The Influence of the Vienna School of Art History III – organizace mezinárodní konference
2021 – 100 let bez Maxe Dvořáka – autor výstavy
2021 – The Influence of the Vienna School of Art History II – organizace mezinárodní konference
2019 – The Influence of the Vienna School of Art History before and after 1918 – spoluorganizace mezinárodní konference
2017 – Vojtěch Birnbaum: Princip umění – kurátor výstavy
2017 – Vojtěch Birnbaum: Princip umění – organizace mezinárodního přednáškového cyklu

ocenění:

Cena Milana Tognera za rok 2015
Čestné ocenění ÚDU AV ČR za rok 2013/2014. První bienále mladých autorů časopisu umění/Art 2015

Bibliografie

1) monografie

Tomáš Murár, *Umění jako princip a zákonitost. K dějinám a metodologii umění Vojtěcha Birnbauma / Art as Principle and Pattern. Vojtěch Birnbaum's Concept and Method of Art History*, Praha 2017

2) editorial knihy

Tomáš Murár – Vojtěch Kolman (eds.), *Devouring One's Own Tail. Autopoiesis in Perspective*. Praha: Karolinum 2022, ISBN 978-80-246-5131-6.

Tomáš Murár – Richard Woodfield (eds.), The Influence of the Vienna School of Art History II: The 100th Anniversary of Max Dvořák's Death – Part 2, *Journal of Art Historiography* 25, 2021, dostupné z: <https://arthistoriography.wordpress.com/25-dec21/>

Tomáš Murár – Richard Woodfield (eds.), The Influence of the Vienna School of Art History before and after 1918 – Part 2, *Journal of Art Historiography* 22, 2020, dostupné z: <https://arthistoriography.wordpress.com/22-jun20/>

Tomáš Murár – Richard Woodfield (eds.), The Influence of the Vienna School of Art History before and after 1918 – Part 1, *Journal of Art Historiography* 21, 2019, dostupné z: <https://arthistoriography.wordpress.com/21-dec-19/>

3) články v odborném periodiku

Tomáš Murár, The Work is only in a Moment. Max Dvořák and the Meaning of the Work of Art, *Acta Historiae Artium* 64, 2023, s. 327–340.

Tomáš Murár, Notes on Franz Wickhoff's School and Max Dvořák's Italian Renaissance Studies Based on New Archival Materials, *Journal of Art Historiography* 29, 2023.

Tomáš Murár, Za obrazem. Teorie obrazu Romana Ingardenia a význam abstraktního umění, *Filosofický časopis* 71, 2023/2, s. 215–228.

Tomáš Murár, Die Tragik in der Kunst Michelangelos als Max Dvořáks Vermächtnis in der Kunstgeschichte Hans Sedlmayrs, *Folia Historiae Artium* 20, 2022.

Tomáš Murár, Max Dvořák's Michelangelo, *Journal of Art Historiography* 25, 2021.

Tomáš Murár, Zrcadlení Cézannem: Poznámka k teorii obrazu u Maurice Merleau-Pontyho, *Filosofický časopis* 69, 2021/3, s. 561–577.

Tomáš Murár, Moderner Inhalt in manieristischer Form. Max Dvořák unter dem Einfluss Georg Simmels, *RIHA Journal* 2021.

Tomáš Murár, „A Work of Art is An Object That Necessitates Contemplation“. Latency of Visual Studies Within the Vienna School of Art History?, *Ikonotheka* 30, 2020, s. 9–29.

Tomáš Murár, Sloh, architektura, život: k teorii dějin umění Oldřicha Stefana, *Opuscula historiae artium* 69, 2020, s. 74–89.

Tomáš Murár, Oldřich Stefan's Amplification of the Vienna School of Art History, *Journal of Art Historiography* 21, 2019, dostupné z: <https://arthistoriography.files.wordpress.com/2019/11/murc3a1r.pdf>

Tomáš Murár, Tak pravil Arthur C. Danto. O možnostech vlivu filosofie Friedricha Nietzscheho v uvažování o konci (dějin) umění, *Umění/Art* LXVI, 2018, s. 105–109

Tomáš Murár, Nighthawks in The Age of Anxiety. Interpretation of the painting by Edward Hopper by means of the „Baroque Eclogue“ of Wystan Hugh Auden, *Umění/Art* LXV, 2017, s. 244–261

Tomáš Murár, Memoria et Monumentum: „Barokní princip“ Vojtěcha Birnbauma a „Podstata monumentality“ Antonína Engela, *Opuscula Historiae Artium* 64, 2015, s. 108–121

Tomáš Murár, Kunsthollen: The Transfer and Precarious Survival of An Artistic-Theoretical Concept in Czech Art History of the 20th Century, *Slovo a smysl. Časopis pro mezioborová bohemistická studia* 24, 2015, s. 42–49

Tomáš Murár, The Entertainment of His Most Excellent Majestie Charles II: Royalty Representation and its Visualization in a Festival Book by John Ogilby and Wenceslaus Hollar. *Umění/Art* LXII, 2014, s. 516–528

4) kapitoly v knize

Tomáš Murár, Odněmčeme se! Musíme se od rakuštit! a myslím, že především se musíme odvíděnštít. In: J. Marešová (ed.), *Jítí po stopách osob i věcí. Antologie textů Karla Chytila (1878–1932)*, Praha: Artefactum 2023, s. 47–67.

Tomáš Murár, Ex Natura. Kultivace a transformace přírody ve jménu umění, in: Markéta Šantrůčková, Zdeněk Hojda, Martin Krumholz a kol. (eds.), *Jan Rudolf Černín a jeho Krásný Dvůr. Krajinářský park v Čechách v ohnisku vlivů a cestovních inspirací 1770–1830*, Praha: Lidové noviny 2023, s. 106–113.

Tomáš Murár, Max Dvořák a obrat (dějin) umění k uměleckému dílu, in: Taťána Petrasová – Pavla Machalíková (eds.), *Dílo a proměna myšlení v české kultuře 19. století*. Praha: Academia 2023, s. 95–108.

Tomáš Murár, The Dark Side of the End of Art. In: Vojtěch Kolman – Tomáš Murár (eds.), *Devouring One's Own Tail. Autopoiesis in Perspective*. Praha: Karolinum 2022, s. 135–151.

Tomáš Murár, Odcházení dějin umění podle Arthura C. Danta. In: Arthur C. Danto, *Po konci umění. Současné umění a oblast mimo dějiny*, přel. Šárka Lojdová, Praha: Academia 2021, s. 13–37.

Tomáš Murár, Na cestě k samostatné katedře. České univerzitní dějiny umění v Praze v letech 1894–1918, in: Richard Biegel – Roman Prahl – Jakub Bachtík (eds.), *Století Ústavu pro dějiny umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy*, Praha 2020, s. 72–99.

Tomáš Murár, Ve stopách vídeňské školy. České univerzitní dějiny umění v Praze za první republiky, 1919–1939, in: Richard Biegel – Roman Prahl – Jakub Bachtík (eds.), *Století Ústavu pro dějiny umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy*, Praha 2020, s. 122–183.

Tomáš Murár, Vojtěch Birnbaum, in: Richard Biegel – Roman Prahl – Jakub Bachtík (eds.), *Století Ústavu pro dějiny umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy*, Praha 2020, s. 184–190

Tomáš Murár, Lubomír Konečný, in: Richard Biegel – Roman Prahl – Jakub Bachtík (eds.), *Století Ústavu pro dějiny umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy*, Praha 2020, s. 646–649

Tomáš Murár, Memoria et monumentum: „Barokní princip“ v teorii umění Vojtěcha Birnbauma, in: Ondřej Jakubec (ed.), *Paragone II (2015). Soutěž o cenu profesora Milana Tognera. Sborník příspěvků z konference studentů dějin umění*, Brno 2017, s. 91–99

5) katalogová hesla

6) recenze

Tomáš Murár, Ian Versteegen, The New Vienna School of Art History. Fulfilling the Promise of Analytic Holism, *Umění/Art* 4, LXXI, 2023, s. 387–390.

Tomáš Murár – Tereza Hrdličková, The Influence of the Vienna School of Art History II: The 100th Anniversary of Max Dvořák's Death, *Journal of Art Historiography* 25, 2021.

Tomáš Murár – Tereza Hrdličková, The Influence of the Vienna School of Art History II: The 100th Anniversary of Max Dvořák's Death, *Uměleckohistorická společnost*, 28. 6. 2021.

Tomáš Murár, Evonne Levy – Tristan Weddigen (eds.), The Global Reception of Heinrich Wölfflin's Principles of Art History, recenze knihy, *Umění/Art* 3, LXVIII, 2020, s. 319–322.

Tomáš Murár – Petr Kubík, The Influence of the Vienna School of Art History before and after 1918, *Journal of Art Historiography* 21,

2019, dostupné z: <https://arthistoriography.files.wordpress.com/2019/11/murar-report.pdf>

Tomáš Murár – Petr Kubík, The Influence of the Vienna School of Art History before and after 1918, *Bulletin UHS* 1, 2019, s. 34–36

Tomáš Murár, Hans Sedlmayr's art history, *Journal of Art Historiography* 19, 2018, dostupné z: <https://arthistoriography.files.wordpress.com/2018/11/murar-rev.pdf>.

Tomáš Murár, Maria Männig, Hans Sedlmayrs Kunstgeschichte. Eine kritische Studie, *Umění/Art* LXV, 2017, s. 573–575

Tomáš Murár, Ve světle, nebo ve stínu? Umění Edwarda Hopera a povídky inspirované jeho obrazy, 2017, dostupné z: <http://www.metafora.cz/cz/aktuality/ve-svetle-nebo-ve-stinu-umeni-edwarda-hopera-a-povidky-inspirovane-jeho-obrazy.html>

Tomáš Murár, Něco nám chybí, *artalk.cz*, 2016, dostupné z: <http://artalk.cz/2016/01/18/neco-nam-chybi/>

Tomáš Murár, Viskozita těla a jiné podoby nahoty, *artalk.cz*, 2015, dostupné z: <http://artalk.cz/2015/11/16/viskozita-tela-a-jine-podoby-nahoty/>

Tomáš Murár, Drážďanský projekt současného umění, *artalk.cz*, 2015, dostupné z: <http://artalk.cz/2015/06/02/drazdansky-projekt-soucasneho-umeni/>

Tomáš Murár, Boyscouts of Selfdom, *artalk.cz*, 2014, dostupné z: <http://artalk.cz/2014/08/08/boyscouts-of-selfdom/>

Tomáš Murár, Tichý těsně nad zemí v Karlových Varech, *artalk.cz*, 2014, dostupné z: <http://artalk.cz/2014/05/04/tichy-tesne-nad-zemi-v-karlovych-varech/>

Tomáš Murár, Czechoslovaks! Now or Never! *artalk.cz*, 2014, dostupné z: <http://artalk.cz/2014/04/03/czechoslovaks-now-or-never/>

7) popularizace (výběr)

Tomáš Murár, Idea – jiskry myšlení. Albrecht Dürer, pořad pro Český rozhlas Vltava, datum vysílání 23. března 2024, délka 15 minut.

Tomáš Murár, Idea – jiskry myšlení. Leonardo da Vinci, pořad pro Český rozhlas Vltava, datum vysílání 9. března 2024, délka 15 minut.

Tomáš Murár, Idea – jiskry myšlení. Leon Battista Alberti, pořad pro Český rozhlas Vltava, datum vysílání 24. ledna 2024, délka 15 minut.

Tomáš Murár, Za obzorem dějin umění. Edward Hopper (1882–1967), pořad pro Český rozhlas Vltava, datum vysílání 4. června 2022, délka 20 minut.

Tomáš Murár, Andy Warhol. Poslední genius dějin umění, pořad pro Český rozhlas Vltava, datum vysílání 16. dubna 2022, délka 20 minut.

Tomáš Murár, Hic sunt leones: za obzorem dějin umění. Yves Bonnefoy, pořad pro Český rozhlas Vltava, datum vysílání 18. prosince 2021, délka 40 minut.

Tomáš Murár, Hic sunt leones: za obzorem dějin umění. Hans Jonas, pořad pro Český rozhlas Vltava, datum vysílání 13. listopadu 2021, délka 40 minut.

Tomáš Murár, Vidět novýma očima: Evropské umění v americké avantgardě. Edward Hopper, pořad pro Český rozhlas Vltava, datum vysílání 29. května 2021, délka 30 minut.

Tomáš Murár, Rozhovor pro Mozaiku, Český rozhlas Vltava, 14. dubna 2021, délka 10 minut.

Tomáš Murár, Rozhovor pro Hovory, Český rozhlas Plus, 12. dubna 2021, délka 30 minut.

Tomáš Murár, Vidět novýma očima: Evropské umění v americké avantgardě. Jackson Pollock, pořad pro Český rozhlas Vltava, datum vysílání 27. března 2021, délka 40 minut.

Tomáš Murár, Vidět novýma očima: Evropské umění v americké avantgardě. Mark Rothko, pořad pro Český rozhlas Vltava, datum vysílání 20. března 2021, délka 40 minut.

Tomáš Murár, Hic sunt leones: za obzorem dějin umění. Maurice Merleau-Ponty, pořad pro Český rozhlas Vltava, datum vysílání 13. února 2021, délka 40 minut.

Tomáš Murár, Hic sunt leones: za obzorem dějin umění. Georg Simmel, pořad pro Český rozhlas Vltava, datum vysílání 16. ledna 2021, délka 40 minut.

Tomáš Murár, „Když hrůza mučí.“ Karel Schulz a Michelangelo v protektorátu Čechy a Morava, pořad pro Český rozhlas Vltava, datum vysílání 19. prosince 2020, délka 60 minut.

Tomáš Murár, Příběh Příběhu umění, rozhovor pro Český rozhlas Vltava, 6. června 2020, stopáž 50 minut

Tomáš Murár, Renesance jako kánon? Heinrich Wölfflin a české dějiny umění, pořad pro Český rozhlas Vltava, 21. prosince 2019, stopáž 30 minut

Tomáš Murár, Vincenc Kramář a avantgardní dějiny umění, pořad pro Český rozhlas Vltava, 9. listopadu 2019, stopáž 45 minut

Tomáš Murár, Umění, konstrukt, ornament, pořad pro Český rozhlas Vltava, 26. října 2019, stopáž 30 minut

Tomáš Murár, Prohlédněte si pražské pomníky, pořad pro Český rozhlas Vltava, 28. září 2019, stopáž 30 minut

Tomáš Murár, Táhne jej krása, ach, rve jej vždy zpět. Estetik a teoretik umění Emil Utitz, pořad pro Český rozhlas Vltava, 5. ledna 2019, stopáž 45 minut

Tomáš Murár, Od současnosti k existenci. Václav Černý a jeho ideologie uměleckého romantismu, pořad pro Český rozhlas Vltava, 9. června 2018, stopáž 30 minut

Tomáš Murár, Vidím své bláznovství, a hůře, svou moudrost. Hledání československé národní identity v prvorepublikovém přemýšlení filozofa a sociologa Josefa Ludvíka Fischera (1894–1973), pořad pro Český rozhlas Vltava, 26. května 2018, stopáž 45 minut

Tomáš Murár, Prodral se člověk všedního života na scénu. Oldřich Stefan ve světle českých meziválečných dějin umění, pořad pro Český rozhlas Vltava, 17. března 2018, stopáž 45 minut

Tomáš Murár, Herbert Masaryk, umělec pozdního Rakouska-Uherska, pořad pro Český rozhlas Vltava, 28. října 2017, stopáž 20 minut

Tomáš Murár, Max Dvořák a vídeňská škola dějin umění, rozhovor pro Český rozhlas Vltava, 27. května 2017, stopáž 45 minut

Tomáš Murár, Myšlenka je fixována i v torzu. Historička umění Růžena Vacková a dědictví české vídeňské školy dějin umění, pořad pro Český rozhlas Vltava, 14. října 2017, stopáž 40 minut

Tomáš Murár, Tragičnost jejich je samozřejmá a vlastně nerozluštětelná. Vojtěch Birnbaum a odkaz vídeňské školy dějin umění v Čechách, pořad pro Český rozhlas Vltava, 8. dubna 2017, stopáž 45 minut

Tomáš Murár, Podoba člověka v novém světě, *Art and antiques* 11, 2016, s. 10–16

Tomáš Murár, Two Works of Richard Zane Smith in Collections of the University of Iowa Museum of Art, *University of Iowa Museum of Art*, 2015, dostupné z: <https://uima.uiowa.edu/education/ui-studentresearch-and-projects/>